

Tema a 9-a: Întruparea

Este demonstrația prin
excelență a iubirii lui
Dumnezeu pentru omenire,
întrucât cea de-a doua Persoană
a Sfintei Treimi – Dumnezeu –
devine părtaș la natura umană
în unitatea persoanei.

28.10.2021

1. Lucrarea Întrupării

Asumarea firii omenești a lui Cristos
de către Persoana Cuvântului este
opera celor trei Persoane divine.

Întruparea lui Dumnezeu este
Întruparea Fiului, nu a Tatălui, nici a
Duhului Sfânt. Cu toate acestea,
Întruparea a fost o lucrare a întregii
Treimi. Din acest motiv, în Sfânta
Scriptură este uneori atribuită lui
Dumnezeu Tatăl (Hb 10, 5; Gal 4, 4),
sau Fiului însuși (Fil 2, 7) sau
Duhului Sfânt (Lc 1, 35; Mt 1, 20).
Astfel, se subliniază că opera
Întrupării a fost un singur act,
comun celor trei Persoane divine.
Sfântul Augustin a explicat că „faptul
că Maria a zămislit și a născut este
opera Treimii, deoarece lucrările
Treimii sunt inseparabile” [1]. Este
într-adevăr o acțiune divină *ad extra*,
ale cărei efecte se află în afara lui
Dumnezeu, în creaturi, deoarece
sunt opera celor trei Persoane
împreună, întrucât una și unica este
Ființa divină, care este aceeași
putere infinită a lui Dumnezeu (cf.
Catehism, 258).

Întruparea Cuvântului nu afectează libertatea divină, deoarece Dumnezeu ar fi putut decide să nu fi fost întrupat Cuvântul sau să se întrupeze o altă persoană divină. Totuși, a spune că Dumnezeu este absolut liber nu înseamnă că deciziile sale sunt arbitrare ori a nega iubirea ca motivul acțiunilor sale. De aceea, teologii caută adesea motivele care să se potrivească cu diferitele decizii divine, așa cum se manifestă în actuala economie a mântuirii. Ei caută doar să scoată în evidență înțelepciunea și coerența minunată care există în toată lucrarea divină, nu o eventuală nevoie în Dumnezeu.

2. Fecioara Maria, Maica Domnului

Fecioara Maria a fost predestinată să fie Maica Domnului din toată veșnicia, la fel ca Întruparea Cuvântului: „în taina lui Cristos,

Maria este deja prezentă «înainte de întemeierea lumii» ca cea pe care Tatăl «a ales-o» ca Maica Fiului Său prin Întrupare și, împreună cu Tatăl, Fiul a ales-o, încredințând-o veșnic Duhului sfințeniei” [2]. Alegerea divină respectă libertatea Sfintei Maria, deoarece „Părintele îndurărilor a voit ca întruparea să fie precedată de consimțământul celei predestinate să fie mamă, pentru ca astfel, după cum o femeie a contribuit la venirea morții, tot o femeie să contribuie la dăruirea vieții. (LG 56; cf. 61)” (*Catehism*, 488). De aceea, de foarte timpuriu, Părinții Bisericii au văzut în Maria Noua Eva.

„Pentru a fi Mama Mântuitorului, Maria «a fost înzestrată de Dumnezeu cu daruri vrednice de o asemenea menire» (LG 56)” (*Catehism*, 490). Sfântul Arhanghel Gabriel, în momentul Bunei Vestiri, o salută ca fiind „plină de har” (Lc 1, 28). Înainte de a se întrupa Cuvântul,

Maria era deja, prin răspunsul ei la daruri divine, plină de har. Harul primit de Maria o face plăcută lui Dumnezeu și o pregătește să fie Fecioara Maică a Mântuitorului. Stăpânită pe deplin de harul lui Dumnezeu, ea a putut să-și dea acordul liber la anunțarea vocației sale (cf. *Catehism*, 490). „Astfel, dându-și consimțământul la cuvântul lui Dumnezeu, «Maria devine Mama lui Isus și, îmbrățișând din toată inima, fără a fi împiedicată de vreun păcat, voința mântuitoare a lui Dumnezeu, s-a oferit total pe sine (...) persoanei și lucrării Fiului său, punându-se în slujba misterului Răscumpărării, în dependență de Cristos și împreună cu El, prin harul Dumnezeului atotputernic» (cf. LG 56)” (*Catehism*, 494). „Părinții tradiției orientale o numesc pe Maica lui Dumnezeu «cea Preasfântă» și o celebrează ca «neatinsă de vreo prihană a păcatului, fiind plăsmuită de Duhul Sfânt ca o făptură nouă»

(LG 56). Prin harul lui Dumnezeu, Maria a rămas curată de orice păcat personal în toată viața sa” (*Catehism*, 493).

Maria a fost răscumpărată de la zămislire: „Acest lucru îl mărturisește dogma Neprihănitei Zămisliri, proclamată de Papa Pius al IX-lea în 1854: «...Preafericita Fecioară Maria, încă din primul moment al zămislirii ei, printr-un har și un privilegiu unic al lui Dumnezeu Atotputernicul, în vederea meritelor lui Isus Cristos, Mântuitorul neamului omenesc, a fost ferită de orice prihană a păcatului originar» (DS 2803)” (*Catehism*, 491). Neprihănita zămislire manifestă dragostea gratuită a lui Dumnezeu, deoarece a fost o inițiativă divină și nu un merit al Mariei, ci al lui Cristos. De fapt, „această «strălucire a unei sfințenii unice», cu care este «împodobită din primul moment al zămislirii sale»

(LG 56), îi vine în întregime de la Cristos: ea a fost «răscumpărată în mod eminent în vederea meritelor Fiului ei» (LG 53)” (*Catehism*, 492).

Sfânta Maria este Maica Domnului:

„Într-adevăr, cel pe care Maria l-a zămislit ca om de la Duhul Sfânt și care a devenit într-adevăr Fiul ei după trup nu este altul decât Fiul veșnic al Tatălui, a doua Persoană a Sfintei Treimi. Biserica mărturisește că Maria este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu (cf. DS 252)” (*Catehism*, 495). Bineînțeles că nu a zămislit divinitatea, ci corpul uman al Cuvântului cu care s-a unit imediat sufletul său rațional, creat de Dumnezeu ca toate celelalte, dând astfel naștere unei firi omenești, care, în aceeași clipă, a fost asumată de către Cuvântul.

Maria a fost Pururea Fecioară: Încă din cele mai vechi timpuri, Biserica mărturisește în Crez și o sărbătorește

în liturgia ei pe „Maria ca (...) «pururea Fecioară» (cf. LG 52)” (*Catehism*, 499; cfr. *Catehism*, 496-507). Această credință a Bisericii este reflectată în formula antică: „Fecioară înainte de naștere, în naștere și după naștere”. De la început, „Biserica a mărturisit că Isus a fost zămislit numai prin puterea Duhului Sfânt în sânul Fecioarei Maria, afirmând și aspectul trupesc al acestui eveniment: Isus a fost zămislit fără sămânță, «de la Duhul Sfânt» –«absque semine ex Spiritu Sancto» (Cc. Lateran, anul 649; DS 503). Părinții văd în zămislirea feciorelnică semnul că cel care a venit într-o umanitate ca a noastră este într-adevăr Fiul lui Dumnezeu” (*Catehism*, 496). Maria a fost, de asemenea, o fecioară la naștere, pentru că „a născut fără a atinge virginitatea sa, așa cum a zămislit fără să-și piardă virginitatea (...) Isus Cristos s-a născut dintr-un pântec feciorelnic cu o naștere admirabilă”

[3]. „Într-adevăr, nașterea lui Cristos «nu a micșorat, ci a consfințit integritatea feciorelnică» a Mamei sale (LG 57)” (*Catehism*, 499). Maria a rămas pururea fecioară după naștere. Părinții Bisericii, în explicațiile lor despre Evangheliile și în răspunsurile lor la diverse obiecții, au afirmat întotdeauna această realitate, care arată în Maria disponibilitatea totală și dăruirea absolută față de planul mântuitor al lui Dumnezeu. Sfântul Vasile a rezumat-o când a scris că „iubitorii lui Cristos nu acceptă să se spună că Maica Domnului a încetat vreodată să fie fecioară” [4].

Maria a fost ridicată la ceruri:

„Fecioara Imaculată, ferită de orice pată de păcat strămoșesc, încheindu-și cursul vieții pe pământ, a fost adusă în gloria cerului și ridicată pe tronul lui Domnul ca regină a universului, pentru a-și asemăna mai pe deplin cu Fiul său, Domnul

Domnilor și biruitorul păcatului și al morții” [5]. Ridicarea Maicii Domnului constituie o anticipare a învierii altor creștini (cf. *Catehismul*, 966). Regalitatea Mariei se bazează pe maternitatea divină și pe asocierea ei cu lucrarea Răscumpărării [6]. La 1 noiembrie 1954, Pius al XII-lea a instituit sărbătoarea Reginei Sfânta Maria [7].

Maria este Maica Mântuitorului:

De aceea, maternitatea ei divină implică și cooperarea ei în mântuirea oamenilor: „Maria, fiica lui Adam, acceptând cuvântul divin, a fost făcută Maică a lui Isus și îmbrățișarea voinței mântuitoare a lui Dumnezeu cu o inimă generoasă și fără impedimentul vreunui păcat Ea s-a consacrat în totalitate, ca sclavă a Domnului, persoanei și lucrării Fiului ei, slujind taina Mântuirii cu El și sub El, prin harul Dumnezeului Atotputernic. Așadar, pe bună dreptate, Sfinții Părinți o

consideră pe Maria, nu ca un simplu instrument pasiv, ci ca o colaboratoare în mântuirea omenească prin credința și ascultarea ei liberă” [8]. Această cooperare se manifestă și în maternitatea ei spirituală. Maria, Eva cea nouă, este adevărata mamă a oamenilor în ordinea harului, deoarece cooperează la nașterea la viața harului și la dezvoltarea spirituală a credincioșilor: Maria „a cooperat într-un mod cu totul deosebit la opera Mântuitorului prin credință, speranță și iubire aprinsă, pentru a reda oamenilor viața supranaturală. De aceea, ea ne este Mamă în ordinea harului” [9] (cf. *Catehismul*, 968). Maria este, de asemenea, mijlocitoare, iar medierea ei maternă, întotdeauna subordonată mijlocirii lui Cristos, a început cu *fiat*-ul Bunei Vestiri și dăinuie în cer, întrucât „ridicată la cer, ea nu a părăsit această misiune mântuitoare, ci, prin mijlocirea ei multiformă,

continuă să ne obțină darurile
mântuirii veșnice (...) De aceea,
Fericita Fecioară este invocată în
Biserică sub titlurile de Apărătoare,
Sprijinitoare, Ajutătoare,
Mijlocitoare” [10] (cf. *Catehism*, 969).

Maria este tipul și modelul

Bisericii: „Fecioara Maria este
pentru Biserică modelul credinței și
al iubirii. Prin aceasta, ea este
«membru supraeminent și cu totul
deosebit al Bisericii» (LG 53), și
constituie chiar o „prefigurare” (...) a
Bisericii (LG 63) (*Catehism*, 967).

Sfântul Paul al VI-lea, la 21-XI-1964, a
numit-o solemn pe Maria *Maica*
Bisericii, pentru a sublinia explicit
rolul matern pe care Fecioara îl
exercită asupra poporului creștin
[11].

Se înțelege, având în vedere tot ce
am expus, că evlavia Bisericii față de
Sfânta Fecioară face parte intrinsecă
din cultul creștin [12]. Preasfânta

Fecioară „este pe bună dreptate cinstită de Biserică printr-un cult deosebit. Din cele mai vechi timpuri, Sfânta Fecioară e venerată sub titlul de «Născătoare de Dumnezeu», sub a cărei ocrotire credincioșii aleargă rugându-se în toate primejdiile și nevoile. (...) Acest cult, (...) deși este cu totul aparte, diferă în mod esențial de cultul de adorație care i se aduce Cuvântului Încarnat deopotrivă ca și Tatălui și Duhului Sfânt și îl favorizează în cel mai înalt grad” [13]. Cultul Sfintei Maria „își găsește expresia în sărbătorile liturgice dedicate Născătoarei de Dumnezeu (cf. SC 103) și în rugăciunea mariană, cum ar fi Sfântul Rozariu” (*Catehism*, 971).

3. Figuri și profeții ale Încarnării

Am văzut în subiectul precedent cum, după păcatul primilor noștri părinți, Adam și Eva, Dumnezeu nu l-

a abandonat pe om, ci l-a promis un Mântuitor (cf. Gen 3, 15; *Catehismul* 410).

După păcatul original și promisiunea Mântuitorului, Dumnezeu Însuși ia inițiativa din nou și a stabilit un Legământ cu oamenii: cu Noe după potop (cf. Gen 9-10) și mai ales cu Abraham (cf. Gen 15-17), căruia i-a făgăduit o mare descendență și că va face din el un popor mare, dându-i un nou pământ. Într-o zi, în Abraham vor fi binecuvântate toate neamurile. Ulterior, Alianța a fost reînnoită cu Isaac (cf. Gen 26, 2-5) și cu Iacob (cf. Gen 28, 12-15; 35, 9-12). În Vechiul Testament, Legământul își atinge expresia cea mai completă cu Moise (cf. Ex 6, 2-8; Ex 19-34).

Un moment important în istoria relațiilor dintre Dumnezeu și Israel a fost profeția lui Natan (cf. 2 S 7, 7-15), care anunță că Mesia va fi dintre urmașii lui David și că va domni

peste toate popoarele, nu numai peste Israel. Despre Mesia se va spune în alte texte profetice că nașterea lui va avea loc în Betleem (cf. Mi 5, 1), că ar aparține descendenței lui David (cf. Is 11,1; Jr 23, 5); că el va fi numit „Emmanuel”, adică Dumnezeu cu noi (cf. Is 7, 14); că va fi numit „Dumnezeu puternic, Tată veșnic, Prinț al păcii” (Is 9, 5) etc. Alături de aceste texte, care îl descriu pe Mesia ca rege și descendent al lui David, există și altele care se referă, de asemenea în mod profetic, la misiunea mântuitoare a lui Mesia, numindu-l slujitor al lui Iahve, om al durerilor, care va asuma în trupul său reconcilierea și pacea (cf. Ef 2, 14-18): Is 42, 1-7; 49, 1-9; 50, 4-9; 52, 13-53, 12). În acest context este important textul din Dn 7, 13-14 despre Fiul Omului, care, într-un fel misterios și prin umilință, depășește condiția omenească și restabilește regatul

mesianic în faza sa definitivă (cf. *Catehism*, 440).

Principalele figuri ale Mântuitorului din Vechiul Testament sunt nevinovatul Abel, marele preot Melchisedec, jertfa lui Isaac, Iosif vândut de frații săi, mielul pascal, șarpele de aramă ridicat de Moise în deșert și profetul Iona.

4. Numele lui Cristos

Există numeroase nume și titluri atribuite lui Cristos de teologi și autori spirituali de-a lungul secolelor. Unele sunt preluate din Vechiul Testament, altele din Noul Testament. Unele sunt folosite sau acceptate chiar de Isus. Altele au fost aplicate de către Biserică de-a lungul secolelor. Vom vedea aici cele mai importante și comune nume.

Isus (cf. *Catehism*, 430-435), ceea ce în ebraică înseamnă „Dumnezeu

mântuiește”: „La Bunavestire, îngerul Gabriel îi dă ca nume propriu numele de Isus, care exprimă în același timp și identitatea, și misiunea lui” (*Catehism*, 430), adică El este Fiul lui Dumnezeu făcut omul, pentru a-și salva „poporul său de păcatele lui” (Mt 1, 21). Numele lui Isus „înseamnă că numele lui Dumnezeu însuși este prezent în persoana Fiului său (cf. Fap 5, 41; 3 In 7) făcut om pentru răscumpărarea universală și definitivă din păcate. Este numele divin care singur aduce mântuirea (cf. In 3, 18; Fap 2, 21) și, de acum înainte, poate fi invocat de toți, pentru că, prin Întrupare, s-a unit cu toți oamenii” (*Catehism*, 432). Numele lui Isus este în centrul rugăciunii creștine (cf. *Catehism*, 435).

Cristos (cf. *Catehism*, 436-440), care provine din traducerea greacă a termenului ebraic „Mesia” și care înseamnă „uns”. Devine numele

potrivit pentru Isus, „pentru că El îndeplinește perfect misiunea divină pe care o semnifică acest cuvânt. În Israel erau unși în numele lui Dumnezeu cei care îi erau consacrați pentru o misiune ce venea de la El” (*Catehism*, 436). „Era cazul regilor, al preoților și, rareori, al profeților. Trebuia să fie, prin excelență, cazul lui Mesia, pe care Dumnezeu îl va trimite pentru a instaura definitiv Împărăția sa (...). Isus a împlinit speranța mesianică a lui Israel în tripla sa funcție de preot, profet și rege” (cf. *ibid.*). „Isus a acceptat titlul de Mesia la care avea dreptul (cf. In 4, 25-26; 11, 27), dar nu fără rezerve, pentru că acesta era înțeles de o parte dintre contemporanii săi într-o concepție prea omenească (cf. Mt 22, 41-46), esențialmente politică (cf. In 6, 15; Lc 24, 21)” (*Catehism*, 439).

Isus Cristos este **Unul-născutal** lui Dumnezeu, singurul **Fiu al lui Dumnezeu** (cf. *Catehism*, 441-445).

Filiația lui Isus din Tatăl său nu este o filiație adoptivă, ca a noastră, ci filiația divină naturală, adică „relația unică și veșnică a lui Isus Cristos cu Dumnezeu, Tatăl său: El este Fiul unul-născut al Tatălui (cf. In 1, 14, 18; 3, 16, 18) și El însuși este Dumnezeu (cf. In 1, 1). Pentru a fi creștin, trebuie să crezi că Isus Cristos este Fiul lui Dumnezeu (cf. Fap 8, 37; 1 In 2, 23)” (*Catehism*, 454). „Evangheliile vorbesc în două momente solemne, Botezul și Schimbarea la față a lui Cristos, despre glasul Tatălui care Îl desemnează ca «Fiul său preaiubit» (Mt 3, 17; 17, 5). Isus se numește pe sine «Fiul unul-născut al lui Dumnezeu» (In 3, 16) și își afirmă prin acest titlu preexistența veșnică” (*Catehism*, 444).

Domnul (cf. *Catehism*, 446-451): „în traducerea grecească a cărților Vechiului Testament, numele inefabil sub care Dumnezeu s-a revelat lui Moise (cf. Ex 3, 14), YHWH, este redat

prin *Kyrios* («Domn»). De atunci, Domnul devine numele cel mai obișnuit pentru a desemna însăși divinitatea Dumnezeuului lui Israel. Noul Testament folosește în acest sens forte titlul de «Domnul» pentru Tatăl, dar – și aceasta este noutatea – și pentru Isus, recunoscut astfel și El ca Dumnezeu (cf. 1 Cor 2, 8)” (*Catehism*, 446). „Atribuindu-i lui Isus titlul divin de Domn, primele mărturisiri de credință ale Bisericii afirmă, încă de la început (cf. Fap 2, 34-36), că puterea, cinstea și mărirea datorate lui Dumnezeu Tatăl i se cuvin și lui Isus (cf. Rm 9, 5; Tit 2, 13; Ap 5, 13), pentru că El este „din fire Dumnezeu” (Fil 2, 6) și că Tatăl a arătat această suveranitate a lui Isus înviindu-l din morți și înălțându-l în slava sa (cf. Rm 10, 9; 1 Co 12, 3; Fil 2, 11)” (*Catehism*, 449). Rugăciunea creștină, liturgică sau personală, este marcată de titlul „Domnul” (cf. *Catehism*, 451).

5. Cristos este singurul Mijlocitor perfect între Dumnezeu și oameni. Este Învățător, preot și rege

„Isus Cristos este Dumnezeu adevărat și om adevărat în unitatea Persoanei sale divine; de aceea, este **unicul Mijlocitor** între Dumnezeu și oameni” (*Catehism*, 480). Cea mai profundă expresie a Noului Testament cu privire la mijlocirea lui Cristos se găsește în prima scrisoare către Timotei: „Căci unul este Dumnezeu și unul singur este mijlocitor între Dumnezeu și oameni: omul Cristos Isus care s-a dat pe sine însuși ca preț de răscumpărare pentru toți” (1 Tm 2, 5). Atât persoana cât și acțiunea Mijlocitorului sunt prezentate aici. Iar în scrisoarea către Evrei, Cristos este prezentat ca mijlocitor al unui nou legământ (cf. Evr 8, 6; 9, 15; 12, 24). Isus Cristos este mijlocitor,

pentru că este Dumnezeu desăvârșit și om desăvârșit, dar este mijlocitor în/și prin natura sa omenească.

Aceste texte ale Noului Testament îl prezintă pe Cristos ca profet și revelator, ca mare preot și ca Domn al întregii creații. Acestea nu sunt trei ministere diferite, ci trei aspecte diferite ale rolului salvific al singurului mediator.

Cristos este **profetul** anunțat în Deuteronom (18, 18). Poporul l-a privit pe Isus ca profet (vezi Mt 16, 14; Mc 6, 14-16; Lc 24, 19). Începutul scrisorii către Evrei este paradigmatic în această privință. Dar Cristos este mai mult decât un profet: El este Învățătorul, adică cel care învață cu propria autoritate, cu o autoritate necunoscută până atunci, care i-a surprins pe cei care l-au ascultat. Caracterul suprem al învățăturilor lui Isus se bazează pe faptul că el este Dumnezeu și om. Isus nu numai că învață adevărul,

dar El este Adevărul făcut vizibil în trup. Cristos, Cuvântul etern al Tatălui, „este Cuvântul unic, desăvârșit și definitiv al Tatălui. În El Tatăl spune totul și nu va mai exista alt cuvânt decât acesta” (*Catehism*, 65). Învățătura lui Cristos este definitivă, de asemenea, în sensul că, odată cu ea, Revelația lui Dumnezeu pentru oameni din istorie a avut ultima sa împlinire.

Cristos este **preot**. Mijlocirea lui Isus Cristos este o mediere preoțească. În scrisoarea către Evrei, care are ca temă principală preoția lui Cristos, El este prezentat ca Înalt Preot al Noului Legământ, „singurul «Mare Preot, după rânduiala lui Melchisedec» (Evr 5, 10; 6, 20) , «sfânt, nevinovat, nepătat» (Evr 7, 26), care, «printr-o singură jertfă», adică prin jertfa unică a Crucii sale, «i-a dus pentru totdeauna la desăvârșire pe cei care se sfințesc» (Evr 10, 14)” (*Catehism*, 1544). Așa

cum jertfa lui Cristos – moartea lui pe cruce – este unică din cauza unității care există între preot și victimă – de o valoare infinită – la fel și preoția sa este unică. El este singura victimă și singurul preot. Jertfele Vechiului Testament au fost o prefigurare a lui Cristos și au primit valoarea tocmai prin orientarea lor spre cea a lui Cristos. Preoția lui Cristos, preoția veșnică, este împărtășită de preoția ministerială și de preoția credincioșilor, care nici nu se adaugă, nici nu succedă la cea a lui Cristos (cf. *Catehism*, 1544-1547).

Cristos este **rege**. Are această calitate nu numai ca Dumnezeu, ci și ca om. Suveranitatea lui Cristos este un aspect fundamental al medierii sale salvatoare. Cristos mântuie pentru că are puterea eficientă pentru aceasta. Credința Bisericii afirmă regalitatea lui Cristos și mărturisește în Crez că „împărăția lui nu va avea sfârșit”, repetând astfel ceea ce arhanghelul

Gabriel a spus Mariei (cf. Lc 1, 32-33). Demnitatea regală a lui Cristos a fost deja anunțată în Vechiul Testament (cf. Ps 2, 6; Is 7, 6; 11. 1-9; Dn 7, 14). Totuși, Cristos nu a vorbit prea mult despre regalitatea sa, căci în rândul evreilor din vremea sa era răspândită o concepție materială și pământească a Împărăției mesianice. El a recunoscut-o într-un moment deosebit de solemn, când a răspuns la o întrebare de la Pilat: „Da, tu spui. Eu sunt rege” (In 18, 37). Regalitatea lui Cristos nu este metaforică, este reală și include puterea de a legifera și de a judeca. Este o regalitate care se bazează pe faptul că El este Cuvântul întrupat și Răscumpărătorul nostru [14]. Împărăția Sa este spirituală și eternă. Este o împărăție a sfințeniei și a dreptății, a iubirii, a adevărului și a păcii [15]. Cristos își exercită regalitatea atrăgându-i la sine pe toți oamenii prin moartea și Învierea sa (cf. In 12, 32). „Cristos, Regele și

Domnul Universului, s-a făcut slujitorul tuturor, «deoarece nu a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți» (Mt 20, 28)” (*Catehism*, 786).

Toți credincioșii „participă la aceste trei funcții ale lui Cristos și poartă responsabilitățile misiunii și slujirii care decurg din ele” (*Catehism*, 783).

6. Întreaga viață a lui Cristos este mântuitoare

Cu privire la viața lui Cristos, „simbolul credinței nu vorbește decât despre misterele Întrupării (zămislirea și nașterea) și despre Paște (patimă, răstignire, moarte, înmormântare, coborâre în iad, înviere, înălțare). El nu spune nimic explicit despre misterele vieții ascunse și ale vieții publice a lui Isus, însă articolele de credință privind Întruparea și Paștele lui Isus

luminează toată viața pământească a lui Cristos” (*Catehism*, 512).

Întreaga viață a lui Cristos este răscumpărătoare și orice act uman al său are o valoare transcendentă pentru mântuire. Chiar și în cele mai simple și aparent neînsemnate acte ale lui Isus există o exercitare eficientă a medierii sale între Dumnezeu și oameni, deoarece acestea sunt întotdeauna acțiuni ale Cuvântului Întrupat. Această doctrină a fost înțeleasă cu o profunzime deosebită de Sfântul Josemaría, care a învățat cum se pot transforma toate căile pământești în căi divine de sfințire: „a sosit plinătatea timpurilor și, pentru a îndeplini misiunea respectivă (...), un Prunc se naște în Betleem. El este Mântuitorul lumii; dar, înainte de a vorbi, iubește cu faptele. Nu aduce nicio formulă magică, pentru că știe că mântuirea pe care o oferă trebuie să treacă prin inima omului. Primele

sale acțiuni sunt râsul, plânsul de copil, somnul neputincios al unui Dumnezeu întrupat: ca să ne îndrăgostim de El, ca să știm să-L primim în brațele noastre” [16].

Anii vieții ascunse a lui Cristos nu sunt o simplă pregătire pentru slujirea sa publică, ci fapte autentice de răscumpărare, orientate spre desăvârșirea Tainei pascale. De o mare relevanță teologică este faptul că Isus a împărtășit pentru cea mai mare parte a vieții sale condiția marii majorități a bărbaților: viața de zi cu zi a familiei și a muncii în Nazaret. Nazaret este astfel o lecție pentru viața de familie, o lecție de muncă [17]. Cristos realizează răscumpărarea noastră și în cei mulți ani de muncă din viața sa ascunsă, dând astfel tot sensul său divin pentru istoria mântuirii lucrării zilnice a creștinului și a milioaneilor de oameni de bună voie: „Isus, crescând și trăind ca unul dintre noi,

ne dezvăluie că existența umană, munca obișnuită și normală, are un sens divin” [18].

JOSÉ ANTONIO RIESTRA

Bibliografie de bază

- Catehismul Bisericii Catolice, 484-570, 720-726 și 963-975.

- Benedict XVI-Joseph Ratzinger, *Isus din Nazaret*, RAO, București, 2010, (Introducere și cap. 10).

Lectură recomandată

- J.L. Bastero de Eleizalde, *María, Madre del Redentor*, ediția a II-a, Eunsa, Pamplona 2004.

- M. Ponce Cuéllar, *María, Madre del redentor y Madre de la Iglesia*, a 2-a ed., Herder, Barcelona 2001.

- F. Ocáriz - L.F. Mateo Seco - J.A. Riestra, *El misterio de Jesucristo*, a 3-a ed., EUNSA, Pamplona 2004.

NOTE

[1] Sfântul Augustin, *De Trinitate*, 2, 5, 9; cfr. Conciliul Lateran IV: DS 801.

[2] Sf. Ioan Paul al II-lea, Enc. *Redemptoris Mater*, 25- III-1987, 8; cfr. Pius IX, Bula *Ineffabilis Deus*; Pius XII, Bula *Munificentissimus Deus*, AAS 42 (1950) 9768; Sf. Paul al VI-lea, Exh. Ap. *Marialis cultus*, 25; CIC, 488.

[3] Sfântul Leon cel Mare, Ep. *Lectis dilectionis tuae*, DS 291-294.

[4] Sfântul Vasile, *In Christi generationem*, 5.

[5] Conciliul Vatican II, Const. *Lumen Gentium*, 59; cfr. proclamarea dogmei Ridicării Maicii Domnului în cer, de către Papa Pius al XII-lea în 1950: DS 3903.

[6] Cf. Pius XII, Enc. *Ad coeli reginam*, 10-11-1954: AAS 46 (1954) 625-640.

[7]Cfr. AAS 46 (1954) 662-666.

[8]Conciliul Vatican II, Const. *Lumen Gentium*, 56.

[9]*Ibidem*, 61.

[10]*Ibidem*, 62.

[11]Cf. AAS 56 (1964) 1015-1016.

[12]Cf. Sf. Paul al VI-lea, Exh. *Marialis cultus*, 56.

[13]Conciliul Vatican II, Const. *Lumen Gentium*, 66.

[14]Cf. Pius XI, Enc. *Quas prima*, 11-XI-1925, AS 17 (195) 599.

[15]Cf. Liturghierul Roman, Prefață la Liturghia lui Isus Cristos, Regele Universului.

[16]Sfântul Josemaría, *Este Cristos care trece*, 36.

[17]Cf. Sf. Paul al VI-lea, Cuvântare la Nazaret, 5-I-1964: *Insegnamenti di Paolo VI*, 2 (1964) 25.

[18]Sfântul Josemaría, *Este Cristos care trece*, 14.

.....

pdf | document generat automat din
<https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/tema-a-9-a-intruparea/> (07.08.2025)